

2016

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Patentti- ja rekisterihallitus
29.4.2016

29.4.2016

SISÄLLYSLUETTELO

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma	2
1. Yleistä	2
2. Tilintarkastajien hyväksyminen ja tilintarkastajatutkinnot	2
3. Tilintarkastajarekisteri ja tilintarkastajatutkintorekisteri.....	2
4. Tilintarkastuksen laadunvalvonta	2
5. Tilintarkastuslautakunta	3
6. Tilintarkastajien valvonta (tutkinta-asiat)	3
7. Viestintä	3
8. Lainsäädäntö	3
9. Tilintarkastusalan markkinaseuranta.....	4
10. Kansainvälinen valvontayhteistyö	4
11. Vuosikello 2016.....	4

29.4.2016

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma

1. Yleistä

Tilintarkastuslakiin perustuvat tilintarkastajien hyväksymis-, valvonta- ja muut tehtävät ovat siirtyneet Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonnan tehtäväksi 1.1.2016. Keskeistä toimintavuoden 2016 aikana on varmistaa toiminnan asianmukainen organisoituminen ja käynnistää uuden [tilintarkastuslain](#) (1141/2015) mukaiset prosessit. Tilintarkastusvalvonta ottaa toiminnassaan huomioon 17.6.2016 voimaan tulevan EU:n tilintarkastusreformin voimaantulon ja sen sisältämät uudet tehtävät, kuten markkinaseurannan ja kiristyvien tilintarkastajien riippumattomuusvaatimusten valvonnan. Lisäksi tilintarkastusvalvonta käynnistää lakisäätteisiä tehtäviä koskevia kehittämisprojekteja muun muassa sähköisen asioinnin lisäämiseksi.

Osana Patentti- ja rekisterihallitusta tilintarkastusvalvonta toimii yritysten toimintaedellytysten edistämiseksi. Toiminta perustuu oikeusvarmuuteen, ennakoitavuuteen, objektiivisuuteen ja asianosaisten yhdenvertaisuuteen. Toiminnalla tilintarkastusvalvonta edistää tilinpäätösinformaation luotettavuutta, läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa paranemista. Tilintarkastusvalvonta toimii yhteistyössä Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten kanssa.

2. Tilintarkastajien hyväksyminen ja tilintarkastajatutkinnot

Tilintarkastusvalvonta järjestää ensimmäistä kertaa uuden tilintarkastuslain mukaiset [tilintarkastajatutkinnot](#). Tilintarkastajatutkinnot ovat korkeatasoiset ja ne järjestetään kerran vuodessa.

Patentti- ja rekisterihallitus asettaa tutkintojaoston, joka laatii tutkinnot käyttämällä apunaan eri alojen asiantuntijoita. Tilintarkastusvalvonnan virkamiehet vastaavat tilintarkastajatutkintojen käytännön toteutuksesta ja kehittävät tutkintojaoston toimintaa. Tilintarkastajatutkintojen toteutuksessa keskeinen tavoite on tilintarkastajien ammattitaidon korkea taso ja tilintarkastusalan houkuttavuuden ylläpitäminen.

3. Tilintarkastajarekisteri ja tilintarkastajatutkintorekisteri

[Tilintarkastajarekisteri](#) saatetaan vastaamaan tilintarkastuslain vaatimuksia 31.5.2016 mennessä. Tilintarkastajarekisterin lähtökohtana on rekisteritietojen ajantasaisuus.

Vuonna 2016 luodaan ja otetaan käyttöön uuden tilintarkastuslain mukainen tilintarkastajatutkintorekisteri.

4. Tilintarkastuksen laadunvalvonta

Keskeinen, ennakkoon vaikuttava osa tilintarkastusalan valvontaa ovat tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen [laaduntarkastukset](#). Tilintarkastusvalvonnan virkamiehet tekevät tilintarkastuslain edellyttämät riippumattomat laaduntarkastukset niille tilintarkastajille, joilla on PIE-toimeksiantoja. USA:n valvontaviranomaisen PCAOB:n (Public Company Accounting Oversight Board) kanssa tehdään yhteistarkastus yhteen suomalaiseen tilintarkastusyhteisöön.

29.4.2016

Laaduntarkastusprosessia kehitetään painopisteenä toimeksiantojen laaduntarkastusten tehostaminen ja määrän lisääminen. Tilintarkastusvalvonta kehittää tilintarkastajien laadunvalvontajärjestelmien ja toimeksiantojen laadun arviointia systemaattisemmaksi.

Tilintarkastusvalvonta organisoii tilintarkastuslain edellyttämät laaduntarkastukset niille tilintarkastajille, joilla on muita kuin PIE-toimeksiantoja. Näiden laaduntarkastusten koordinoimista, toteutusta ja kehittämistä varten Patentti- ja rekisterihallitus asettaa laatujaoston.

Kaikkiin tilintarkastuksen laaduntarkastuksiin sisällytetään tilintarkastusyhteisöjen lisäksi KHT-, HT-, JHT- ja JHTT-tilintarkastajat.

Tilintarkastusvalvonta kehittää hyvää tilintarkastustapaa tiedottamalla laadunvalvonnan havainnoista.

5. Tilintarkastuslautakunta

Tilintarkastusvalvonnan [tilintarkastuslautakunta](#) on ratkaisutoiminnassaan itsenäinen. Se käsittelee tilintarkastusvalvonnan virkamiesten esittelystä tutkinta-asiat (sanktiotapakukset) ja oikaisuvaatimusasiat.

Tilintarkastuslautakunta edistää tilintarkastusvalvonnan lakisääteisten tehtävien hoitamista. Tilintarkastuslautakunta kehittää hyvän tilintarkastustavan ohjaamiseksi päätösten julkistamista ja niiden hyväksikäyttöä tilintarkastusalan ohjaamisessa tilintarkastusvalvonnan virkamiesten kanssa.

6. Tilintarkastajien valvonta (tutkinta-asiat)

Tilintarkastusvalvonta käsittelee tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintaa koskevat kantelut ja muut yhteydenotot. Tilintarkastusvalvonta seuraa tilintarkastajien toimintaa median, viranomaisyhteistyön ja laaduntarkastusten kautta sekä muutenkin oma-aloitteisesti. Tilintarkastusvalvonta ryhtyy tarvittaessa valvontaa koskeviin toimiin.

7. Viestintä

Tilintarkastusvalvonta kehittää viestintää tilintarkastajille, yrityksille ja muille tilintarkastusalan sidosryhmille etenkin sähköisten välineiden ([verkkosivut](#), [teemakirjeet](#)) avulla. Tilintarkastusvalvonta viestittää tilintarkastusvalvonnan ratkaisukäytännöstä, lain tulkinnasta ja tilintarkastajia koskevasta ohjeistuksesta.

Tilintarkastusvalvonta järjestää tilintarkastusaiheisen sidosryhmätilaisuuden syksyllä 2016.

8. Lainsäädäntö

Tilintarkastusvalvonta toimii aktiivisesti tilintarkastusalaan liittyvissä kehittämishankkeissa, kansainvälisillä foorumeilla ja kotimaassa. Tilintarkastusvalvonta antaa aktiivisen panoksena ministeriöiden lainvalmistelutyöhön.

29.4.2016

9. Tilintarkastusalan markkinaseuranta

Tilintarkastusvalvonta toteuttaa ensimmäisen tilintarkastusalaan kohdistuvan markkinaseurantaselvityksen kansallista ja EU:n käyttöä varten. Tilintarkastusala ja tilintarkastusmarkkinoita koskevien tietojen keräämisellä ja myöhemmällä analysoinnilla luodaan edellytyksiä tilintarkastusalan kehittymiselle.

10. Kansainvälinen valvontayhteistyö

Vaikuttamista, tiedon hankkimista, parhaiden käytäntöjen omaksumista ja toiminnan kehittämistä varten tilintarkastusvalvonnalle on tärkeää toimia aktiivisesti kansainvälisillä viranomaisfoorumeilla. Toiminta edellyttää jatkuvaa yhteydenpitoa viranomaiskolegoihin muissa maissa.

IFIAR:n (International Forum of Independent Audit Regulators) jäsenenä Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta jatkaa Enforcement Work Group:n (EWG) jäsenenä sekä osallistuu aktiivisesti Inspection Working Group:n tekemiin selvityksiin, koulutukseen ja muuhun toimintaan.

EU:n tilintarkastusreformin myötä CEAOB (Committee of European Auditor Oversight Bodies) aloittaa toimintansa 17.6.2016. Tilintarkastusvalvonta on aktiivisesti mukana CEAOB:n jäsenenä sen toiminnan käynnistämisessä.

Pohjoismaisessa yhteistyössä tilintarkastusvalvonta osallistuu tietojenvaihtoon ja etenkin pohjoismaiseen kokoukseen syksyllä 2016 ja kantaa osuutensa pohjoismaisen yhteistyön toteutuksesta.

Kahdenkeskisessä valvontayhteistyössä USA:n valvontaviranomaisen PCAOB:n (Public Company Accounting Oversight Board) kanssa uusitaan valvontayhteistyötä koskevan sopimus (SOP) ja tietosuojasopimus (DPA).

11. Vuosikello 2016

